

BERGEN KOMMUNE

Haukeland skole

Handlingsplan mot krenkende atferd

I opplæringslovens §9 A-2 er elevenes rett til et trygt og godt skolemiljø beskrevet. Her heter det:

«Alle elever har rett til et trygt og godt skolemiljø som fremmer helse, trivsel og læring.»

Dette innebærer at skolen har ansvaret for å skape et godt læringsmiljø som fremmer den enkelte elevs faglige og sosiale utvikling, helse og trivsel i skolehverdagen.

I tillegg har også foreldrene både rett og plikt til å medvirke til at barnet får et trygt skolemiljø i kraft av sitt hovedansvar for barnets oppvekst og omsorg.

Ved Haukeland skole har vi fokus på verdiene trivsel, samarbeid og læring, og både lærere og elever kjenner til og arbeider kontinuerlig og systematisk for å fremme disse verdiene i skolemiljøet. Trygghet hos den enkelte elev bidrar til gode sosiale relasjoner i skolehverdagen. Det legges vekt på å skape et godt læringsmiljø i klassene, blant annet gjennom sosiale mål for hver måned, opplæring i sosial kompetanse, faddersamarbeid på tvers av trinnene og trivselslederprogram. Nettvett og holdningsskapende arbeid for å unngå nettmobbing er sentrale tema som også vektlegges. Det er fokus på forutsigbar og god klasseledelse og et høyt læringstrykk, der elevene er aktive i egen læring, samarbeider og setter ord på sin egen læring.

Haukeland skole har nulltoleranse mot krenkelser som mobbing, vold, diskriminering og trakassering jf. Opplæringsloven § 9 A-3. Det er elevens opplevelse av skolemiljøet som er avgjørende. Eleven skal alltid bli hørt, og elevens beste skal være det grunnleggende prinsipp.

Definisjoner på krenkende atferd og handlinger

Krenkende atferd er en fellesbetegnelse på alle former for atferd som uoverlagt eller tilsiktet rammer andre mennesker fysisk eller psykisk. Krenkende atferd kan skje som enkelthandling eller gjentatt. Krenkende atferd er handling som utføres uten respekt for andres integritet.

Mobbing er gjentatt negativ eller ondsinnet atferd fra en eller flere rettet mot en elev som har vansker for å forsvare seg. Gjentatt erting på ubehagelig og sårende måte er også mobbing.

Utestenging betyr at noen blir holdt utenfor en gruppe eller klasse.

Vold innebærer at noen bruker fysisk makt for å skade andre.

Rasisme er når noen blir utsatt for usaklig forskjellsbehandling eller diskriminering basert på etnisk tilhørighet, nasjonalitet eller utseende knyttet til opprinnelse.

Diskriminering betyr at en person blir dårligere behandlet eller trakassert for eksempel på grunn av kjønn, funksjonsevne, tro, hudfarge eller opprinnelse.

Forebygging av krenkelseser

Haukeland skole skal arbeide kontinuerlig og systematisk for et trygt og godt skolemiljø for elevene jf. Opplæringsloven § 9 A-3. Vi har følgende mål for arbeidet på skole-, klasse/trinn- og elevnivå.

Skolenivå:

- Klart ordensreglement for skole og SFO
- Informasjon til elever og foreldre/foresatte om deres rettigheter etter opplæringsloven § 9A
- Skolens plan for et godt læringsmiljø og handlingsplan mot krenkelseser gjennomgås to ganger årlig med elevene, personalet, skolens rådsorganer og foreldre/foresatte
- Gode inspeksjonsrutiner, der de voksne er aktive og følger godt med på elevenes samhandling, bruker gul vest og har ansvar for bestemte deler av skoleområdet og følger ekstra godt med på overganger i skolehverdagen; overganger mellom timer, forflytning i skolebygget, spisepauser, friminutter og inn-/utmarsj, garderobe, avslutning av skoledagen og oppstart i SFO (se rutine for inspeksjon og rutinebeskrivelsen «Dette er vi enige om på Haukeland skole»)
- Skoleområdet er tilrettelagt for rolig lek og aktiviteter på lilleplassen (uten ballspill)
- På storeplassen og lekeområdet kan elevene utfolde seg i fri lek og ulike fysiske aktiviteter
- Demmen tilbys for 7. trinn i storefri 4 dager i uken
- Gode rutiner for oppfølging av elevene i gym- og svømmegarderober
- Elevrådet sørger for at klassene har ulike småleker og utstyr til friminuttene
- Trivselslederprogram i storefri mandag til torsdag, og skoledisko hver fredag
- Trivselstiltak som turdager, aktivitetsdager, fellessamlinger og ulike turneringer
- Sosiale mål for hver måned og undervisning i sosial kompetanse inkl. nettvett (timeplanfestet)
- Tiltak for den/de som oppfører seg uakseptabelt
- Fadderordning og samarbeid på tvers av trinnene (timeplanfestet)
- Klassemiljøgrupper i regi av foreldre/foresatte
- Samarbeid mellom lærere og assistenter, og mellom skole og SFO (timeplanfestet)
- Trivselsundersøkelse i alle klasser med Klassetrivsel.no, 4 ganger pr. år; før høstferien, før høstens utviklingssamtaler, før vinterferien og før vårens utviklingssamtaler.
- Elevundersøkelsen på 5.-7.trinn gjennomføres hver høst
- Brukerundersøkelsen vedr. skolemiljøet gjennomføres hver vår
- Kvalitetsoppfølging av skolemiljøet v/ skolen, elevrådet og FAU – plan og regi v/Fagavdelingen
- Analyse og oppfølging av skolens trivselsundersøkelse (Klassetrivsel.no), elevundersøkelsen og brukerundersøkelsen på trinn/skolenivå og i skolens rådsorganer etter gjennomføring

Klasse/trinn-nivå:

- Relasjonsbygging lærer - elev
- Gjennomgang av ordensreglementet, skolens plan for et godt læringsmiljø inkl. nettvett og handlingsplan mot krenkelseser – med fokus på å forebygge krenkelseser
- Tydelige klasseregler og klassemøter
- Trygge rammer, klare forventninger og konsekvente reaksjoner
- Bruke tekster, litteratur, rollespill og drama med tema sosial kompetanse i undervisningen
- Veiledning og voksenstøtte i lek og samhandling
- Coaching, øving og oppfølging av undervisningen i sosial kompetanse
- Skole-hjem samarbeid gjennom telefon/mail-kontakt, utviklingssamtaler og foreldremøter
- Fleksibel inspeksjon – observasjon av enkeltelever/elevgrupper ved behov
- Sosiometrisk undersøkelse ved bruk av Klassetrivsel.no
- Elevmedvirkning gjennom elevrådet

Elevnivå:

- Relasjonsbygging elev - elev
- Positive holdninger til medelever og de voksne i skolen og SFO
- Forventninger om å vise respekt og toleranse for andre, også på sosiale medier
- Positiv tilbakemelding når elevene viser god atferd og overholder skolens regler
- Elever bruker stopp-regelen
- Arbeide for at elevene gir beskjed til en voksen dersom de ser noen blir plaget
- Elevsamtaler og utviklingssamtaler – minst to av hver samtale pr. skoleår

Skole-hjem-nivå:

- Foreldrene skal være informert om § 9a i opplæringsloven, skolens ordensreglement, hva som ligger i kravet til et trygt og godt skolemiljø og skolens Handlingsplan mot krenkende adferd.
- Foreldrene tar del i det forebyggende og holdningsskapende arbeidet ved å være gode voksne rollemodeller som snakker positivt om skolen og omtaler andre barn og voksne på en positiv måte.
- Foreldre er oppmerksomme på de avtaler som de foresatte på trinnet har gjort for gjennomføring av bursdager og andre inkluderende aktiviteter (se årshjul for samarbeidet mellom skole og hjem).

Aktivitetsplikten

Alle som arbeider ved skolen, skal følge med på om elevene har et trygt og godt skolemiljø.

En ansatt som får kjennskap til eller oppdager krenkelser eller mobbing har **aktivitetsplikt** etter

Opplæringsloven § 9 A-4. Aktivitetsplikten omfatter:

1. Å følge med
2. Å gripe inn
3. Å varsle skoleleder
4. Å undersøke ved mistanke
5. Å sette inn egnede tiltak

Skolen skal videre **dokumentere** både tiltakene som settes inn (aktivitetsplan) og arbeidet som blir gjort for å oppfylle aktivitetsplikten. Skolen skal ha en høy grad av dokumentasjon. Se oversikt over saksgang på s. 7.

Det er elevens egen opplevelse som avgjør når tiltaksplikten utløses og hvor lenge den varer. Skolens aktivitetsplikt, løper til eleven opplever at det er trygt og godt å være på skolen, og så lenge det finnes egnede tiltak som med rimelighet kan forventes satt inn. Det må tydelig fremkomme i skolens dokumentasjon at eleven er hørt gjennom hele prosessen.

Plikt til å følge med og avdekke krenkelseser

Arbeidet med å forebygge krenkelseser er viktig i forhold til å følge med på om elevene har et trygt og godt skolemiljø, og evt. fange opp mistanke om og avdekke krenkelseser.

Skolenivå:

- Elevenes skolemiljø er tema i klassene og SFO-gruppene, på foreldremøter og i personalgruppen, elevråd, FAU og SU/SMU
- Informasjon til elever og foreldre/foresatte om deres rettigheter etter opplæringsloven § 9A, samt hvordan de kan ta kontakt med skolen dersom de får kjennskap til krenkelseser
- Gode inspeksjonsrutiner, der de voksne er aktive og følger godt med på elevenes samhandling, bruker gul vest og har ansvar for bestemte deler av skoleområdet og følger ekstra godt med på overganger i skolehverdagen; overganger mellom timer, forflytning i skolebygget, spisepauser, friminutter og inn-/utmarsj, garderobe, avslutning av skoledagen og oppstart i SFO (se rutine for inspeksjon og rutinebeskrivelsen «Dette er vi enige om på Haukeland skole»)
- Gode rutiner for oppfølging av elevene i gym- og svømmegarderobeser
- Samarbeid mellom lærere og assistenter, og mellom skole og SFO (timeplanfestet)
- Trivselsundersøkelse i alle klasser med Klassestrivsel.no, 4 ganger pr. år; før høstferien, før høstens utviklingssamtaler, før vinterferien og før vårens utviklingssamtaler.
- Elevundersøkelsen på 5.-7.trinn gjennomføres hver høst
- Brukerundersøkelsen vedr. skolemiljøet gjennomføres hver vår
- Kvalitetsoppfølging av skolemiljøet v/ skolen, elevrådet og FAU – plan og regi v/Fagavdelingen
- Analyse og oppfølging av skolens trivselsundersøkelse (Klassestrivsel.no), elevundersøkelsen og brukerundersøkelsen på trinn/skolenivå og i skolens rådsorganer etter gjennomføring

Klasse/trinn-nivå:

- Skolens plan for et godt læringsmiljø inkl. nettvevt og handlingsplan mot krenkelseser er tema på foreldremøteser og møteser med klassekontakter og FAU-representanter
- Klassemøteser med krenkelseser som tema, med fokus på å ta ansvar for hverandre og si ifra om noen blir plaget (understreke at det er ikke å sladre)
- Fleksibel inspeksjon – observasjon av enkeltelever/elevgrupper ved behov
- Sosiometrisk undersøkelse f.eks. ved bruk av Klassestrivsel.no

Elevnivå:

- Observasjon av elev – elev-relasjonene
- Følge opp og støtte elevenes bruk av stopp-regelen
- Jevnlig kommunikasjon mellom elev og lærer, f.eks. gjennom loggskrivning
- Elevsamtaler og utviklingssamtaler – minst to av hver samtale pr. skoleår
- Elever skal bli tatt på alvor når de gir beskjed om at medelever blir plaget og skolens prosedyre for å gripe inn, varsle, undersøke og evt. sette inn tiltak skal iverksettes
- Elever som selv formidler at han/hun blir plaget/ikke trives på skolen skal bli tatt på alvor og skolens prosedyre for å gripe inn, varsle, undersøke og sette inn tiltak skal iverksettes.
- Foreldre/foresatte tar kontakt med skolen med mistanke om eller informasjon om krenkelseser

Skole-hjem-nivå:

- Foreldre er aktive i oppfølgingen av egne barn, og har et øye for at det som skjer utenfor skolen (fritidsaktiviteter, klasse miljøgrupper, skoleturer etc.) også kan påvirke skolehverdagen
- Foreldre ser etter faresignal/kjennetegn på krenkende adferd
- Foreldrene har et særskilt ansvar for å følge opp barnets bruk av sosiale media

Plikt til å gripe inn og varsle

Alle som arbeider i skolen har en plikt til å gripe inn umiddelbart for å stoppe en situasjon som pågår. Det kan være en slåsskamp, en utfrysningssituasjon eller elever som krenker andre verbalt. Se mer informasjon i Utdanningsdirektoratets rundskriv, Udir-3-2017, som omtaler det å gripe inn i pkt. 6.4.2.

Alle som arbeider i skolen skal varsle rektor dersom de får mistanke om eller kjennskap til at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø. Skjemaet «Melding om elevens skolemiljø» fylles ut og leveres rektor umiddelbart. Rektor har ansvar for at sakene blir fulgt opp med undersøkelser og evt. tiltak. Det er lav terskel for å bruke meldingsskjemaet.

Foreldre tar kontakt med skolen så snart som mulig ved mistanke om at eget eller andres barn ikke har et trygt og godt skolemiljø, og ber om nødvendig om et møte med skolen.

Skolen informerer foreldre så snart som mulig om uheldige forhold som oppstår rundt eller med egne barn. Skolen ønsker en lav terskel for kontakt begge veier, jf. forskrift til opplæringsloven § 20-3.

Ved alvorlige tilfeller som omfatter vold, flere involverte elever eller ansatte som krenker elever, skal rektor varsle skoleeier.

Plikt til å undersøke

Ved mistanke om eller kjennskap til at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø, har skolen en plikt til snarest å undersøke saken og sette inn gode, egnede tiltak. Skolen skal sørge for at elevenes rett til å bli hørt blir ivaretatt, og at det er elevenes opplevelse av skolemiljøet som blir lagt til grunn for saken.

Dersom det skjer hendelser utenom skoletid, som påvirker hvordan en elev har det på skolen, har skolen et ansvar for å undersøke også slike hendelser. Hendelser på skolevei skal også undersøkes og følges opp av skolen.

Foreldre som har mottatt melding om at eget barn er involvert i en uønsket hendelse kan finne flere råd om hvordan situasjonen bør håndteres på <https://www.udir.no/nullmobbing/rad-til-voksne/> og <http://www.fug.no/hva-gjoer-jeg-naar-barnet-mitt-blir-mobbet.4828913-147677.html>

Plikt til å sette inn tiltak

Ved mistanke om eller kjennskap til at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø, har skolen plikt til å sette inn egnede tiltak, uansett årsak. Tiltakene må tilpasses den enkelte sak og dokumenteres i en egen aktivitetsplan. Skolen finner mulige løsninger i samråd med elevene og foreldrene.

Skolen har utarbeidet en mal for aktivitetsplan: «Aktivitetsplan iht. Opplæringsloven § 9A».

Aktivitetsplanen skal besvare følgende spørsmål:

- a) Hvilke problemer tiltakene skal løse
- b) Hvilke tiltak skolen har planlagt (både undersøkelser og konkrete tiltak tilpasset saken)
- c) Når tiltakene skal gjennomføres
- d) Hvem som har ansvaret for gjennomføringen av tiltakene
- e) Når tiltakene skal evalueres

I tillegg skal aktivitetsplanen inneholde en oppsummering av kommunikasjonen med elever og foreldre, samt en oppsummering av hva som er skolens vurdering av saken.

Når tiltakene er gjennomført skal det evalueres om de har hatt tilfredsstillende effekt. Dersom skolen ikke har satt inn tiltak 5 virkedager etter at saken er meldt rektor, kan elev/foresatte melde saken til Fylkesmannen i Hordaland. Hvis en elev melder en sak som omhandler en av skolens ansatte, vil det bli opprettet personalsak.

Tiltakene kan rette seg både mot den som blir mobbet eller krenket, den eller de som mobber eller krenker, tilskuere, gruppe- og klasse miljø eller hele skolemiljøet. Tiltakene kan ha ulike tidsspenn. Taushetsplikten overfor hver enkelt elev skal ivaretas, og tiltakene må være lovlige og i samsvar med ordensreglement for kommunale grunnskoler i Bergen, se oversikt nedenfor og ordensreglementet på <https://www.bergen.kommune.no/omkommunen/avdelinger/skoler/haukeland-skole/8978/article-88401>

I tillegg kan det være nødvendig å opprette kontakt med andre instanser som kan bidra, f.eks .tverrfaglig team, skolehelsetjenesten, PPT, barneverntjenesten osv.

Tiltak rettet mot den som krenker kan være (se også hele ordensreglementet på skolens nettside):
<ul style="list-style-type: none">
• Være inne i friminutt / ha vakt med seg ute i friminuttet
• Miste et privilegium eller aktivitet
• Konsekvenser i hjemmet etter avtale med foresatte
<ul style="list-style-type: none">
• Starte tidligere på skolen, slik at den som er blitt krenket ikke plages på skoleveien
• Vente på skolen slik at den som er blitt krenket ikke plages på hjemveien
• Midlertidig kontaktgruppebytte (for den som krenker)
<ul style="list-style-type: none">
• Bekymringsmelding til barnevernet
• Permanent kontaktgruppebytte (for den som krenker)
<ul style="list-style-type: none">
• Den som krenker kan bli nødt til å bytte skole
• Politianmeldelse

Plikt til å dokumentere

Skolen skal dokumentere skriftlig hvordan vi sørger for at elever har det trygt og godt på skolen. Skolen skal ha en høy dokumentasjonsgrad.

Skolen har utarbeidet «Handlingsplan mot krenkelser» som beskriver hvordan skolen arbeider kontinuerlig og systematisk for et trygt og godt skolemiljø for elevene jf. Opplæringsloven § 9 A-3, og hvilke rutiner som her gjelder på skole-, klasse/trinn- og elevnivå.

Ved mistanke om eller kjennskap til at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø, benyttes skjemaet «Melding om elevens skolemiljø». Skjemaet fylles ut av den ansatte som har fått mistanke/kjennskap til manglende trivsel hos eleven. Utfylt skjema leveres rektor umiddelbart. Rektor har ansvar for at sakene blir fulgt opp med undersøkelser og egne tiltak.

Skolen skal videre dokumentere hvilke tiltak som vi planlegger å gjennomføre, gjennom en aktivitetsplan: «Aktivitetsplan iht. Opplæringsloven § 9 A». Det skal komme tydelig frem i skolens dokumentasjon at eleven blir hørt, både generelt i elevsamtalen/utviklingssamtalen, før tiltak blir iverksatt og i evalueringen av tiltak som er satt inn for å gjøre skolemiljøet bedre for eleven. Alle samtaler som de voksne ved skolen har med eleven, tilknyttet aktivitetsplan, skal loggføres.

Skolen skal videre dokumentere i aktivitetsplanen at kravene i aktivitetsplikten blir oppfylt; plikten til å følge med, gripe inn, varsle, undersøke og eventuelt sette inn tiltak.

Skolen har utarbeidet et skjema som viser saksgangen iht. Opplæringsloven § 9 A.

Saksgang iht. Opplæringsloven § 9 A	Tidsfrist	Ansvar
Rektor blir informert om saken gjennom skjemaet «Melding om elevens skolemiljø» som beskriver hendelsen, hvordan man har grepet inn i situasjonen og hvordan eleven er ivaretatt.		Den ansatt som får kjennskap til krenkelser
Rektor og avdelingsleder bruker skjema for saksgang iht. Opplæringsloven § 9 A for å sikre at kravene i aktivitetsplikten blir oppfylt; plikten til å gripe inn, varsle, undersøke og eventuelt sette inn tiltak. Plikten til å følge med er dokumentert i «Handlingsplan mot krenkende adferd» s. 4.	Samtidig med mottak av melding om elevens skolemiljø	Rektor Avdelingsleder
Samtale med den som setter frem saken. Samtalen dokumenteres i et referat, og det fylles ut informasjon i «Aktivitetsplan iht. Opplæringsloven § 9 A».	Innen 2 dager etter mottak av melding	Rektor/ avdelingsleder/ lærer/
Samtale med eleven som opplever å ikke ha et trygt og godt skolemiljø, og som opplever å bli krenket. Samtalen dokumenteres.	Innen 3 dager etter mottak av melding	Rektor/ avdelingsleder/ lærer/
<p>Undersøkelser settes i gang for å avdekke hva som har skjedd, og for å finne ut hvilke tiltak som vil være hensiktsmessige.</p> <p>Undersøkelsene <i>kan være</i> observasjon av elevene i friminutt, i overganger eller lærings situasjon, samtaler med de som er involvert eller vet noe om saken (elever, foresatte, ansatte), ikke-anonyme undersøkelser, kartleggingsverktøy eller sosiogram.</p> <p>Undersøkelsene som iverksettes dokumenteres i egne dokumenter og skrives inn i «Aktivitetsplan iht. Opplæringsloven § 9 A». Foreldrene orienteres om de undersøkelsene som settes i verk, dersom det er mulig.</p>	Settes i gang innen 3 dager etter mottak av melding.	Avdelingsleder og lærere
Dersom undersøkelsene viser at det er behov for å sette inn tiltak, dokumenteres tiltakene i en aktivitetsplan; «Aktivitetsplan iht. Opplæringsloven § 9 A». Tiltakene må være lovlige, egnede og tilstrekkelige, samt tydelige og presise. Barnet, uavhengig av alder, skal høres før tiltak bestemmes og iverksettes.	Innen 5 dager etter mottak av melding	Rektor, avdelingsleder og lærer/
Intern drøfting av gjennomførte undersøkelser, fremkommet informasjon og tiltak i aktivitetsplaner. Dokumenteres i et referat.	Innen 8 dager etter mottak av melding	Rektor, avdelingsleder, lærere og evt. SFO
Evaluering av tiltak i samarbeid med elev og foreldre. Dokumenteres i et referat. Avslutning av sak eller oppdatering av aktivitetsplaner iht. informasjon, gjennomførte undersøkelser og evaluering.	Innen 3 uker etter mottak av melding	Rektor, avdelingsleder, lærere og foreldre

Kvalitetssikring og kontinuitet i arbeidet

Å forebygge, avdekke og stoppe krenkelser og mobbing gjøres best ved å sikre et kontinuerlig arbeid. Det er derfor nødvendig med en årlig gjennomgang og eventuell revisjon av handlingsplanen. Det kreves samtidig at alle ansatte har kjennskap til innholdet i og forplikter seg på prosedyrene som beskrives i planen. Av den grunn er planen årlig et tema på planleggingsdagene før skolestart, og på trinnmøter en gang pr. halvår.

Ved oppstarten ved hvert skoleår vil kontaktlærer informere både elever og foresatte om skolens nullvisjon mot mobbing samtidig som man har nettvett som et diskusjonstema i klassene.

Planen skal hvert år evalueres av skolens rådsorganer, inkludert SU. Erfaringer fra løpende arbeid og de årlige trivselsundersøkelsene skal legges til grunn for evalueringen.

Planen skal være tilgjengelig på skolens nettside.

Tilhørende dokumenter:

- Melding om elevens skolemiljø (vedlagt)
- Saksgang iht. Opplæringsloven § 9A (vedlagt)
- Aktivitetsplan (mal) iht. Opplæringsloven § 9A (vedlagt)
- Skolemiljø Udir-3-2017 (skriv frå Udir vedr. nytt regelverk om skolemiljø)
- Mobbing og mistrivsel – hva skal skolen gjøre (Udir)
- Informasjon til foreldre og elever om skolemiljø (Udir)

Godkjent i SU den 13.02.2018

Planen er revidert 10.09.2018

BERGEN KOMMUNE

Haukeland skole

Melding om elevens skolemiljø

Elevers navn: _____

Klasse: _____

Melder: _____

Dato: _____

Beskrivelse av saken:

Saken er avsluttet

Saken gjelder elevens rett til et trygt og godt skolemiljø iht. Opplæringsloven § 9 A

Dato og signatur: _____

1) Melding leveres rektor

2) Kopi til elevmappen (grønn arbeidsmappe)

BERGEN KOMMUNE

Haukeland skole

Elevenes navn: _____

Klasse: _____

Melder: _____

Dato: _____

Saken gjelder: _____

Saksgang iht. Opplæringsloven § 9 A	Tidsfrist	Dato /sign
Rektor blir informert om saken gjennom skjemaet «Melding om elevens skolemiljø» som beskriver hendelsen, hvordan man har grepet inn i situasjonen og hvordan eleven er ivarettatt.		
Rektor og avdelingsleder bruker skjema for saksgang iht. Opplæringsloven § 9 A for å sikre at kravene i aktivitetsplikten blir oppfylt; plikten til å gripe inn, varsle, undersøke og eventuelt sette inn tiltak. Plikten til å følge med er dokumentert i «Handlingsplan mot krenkende adferd» s. 4.	Samtidig med mottak av melding om elevens skolemiljø	
Samtale med den som setter frem saken. Samtalen dokumenteres i et referat, og det fylles ut informasjon i «Aktivitetsplan iht. Opplæringsloven § 9 A».	Innen 2 dager etter mottak av melding	
Samtale med eleven som opplever å ikke ha et trygt og godt skolemiljø, og som opplever å bli krenket. Samtalen dokumenteres.	Innen 3 dager etter mottak av melding	
Undersøkelser settes i gang for å avdekke hva som har skjedd, og for å finne ut hvilke tiltak som vil være hensiktsmessige. Undersøkelsene <i>kan være</i> observasjon av elevene i friminutt, i overganger eller læringssituasjon, samtaler med de som er involvert eller vet noe om saken (elever, foresatte, ansatte), ikke-anonyme undersøkelser, kartleggingsverktøy eller sosiogram. Undersøkelsene som iverksettes <u>dokumenteres</u> i egne dokumenter og skrives inn i «Aktivitetsplan iht. Opplæringsloven § 9 A». Foreldrene orienteres om de undersøkelsene som settes i verk, så langt det er mulig av hensyn til taushetsplikten.	Settes i gang innen 3 dager etter mottak av melding.	
Dersom undersøkelsene viser at det er behov for å sette inn tiltak, dokumenteres tiltakene i en aktivitetsplan; «Aktivitetsplan iht. Opplæringsloven § 9 A». Tiltakene må være lovlige, egnede og tilstrekkelige, samt tydelige og presise.	Innen 5 dager etter mottak av melding	
Intern drøfting av gjennomførte undersøkelser, fremkommet informasjon og tiltak i aktivitetsplaner. Dokumenteres i et referat.	Innen 8 dager etter mottak av melding	
Evaluering av tiltak i samarbeid med elev og foreldre. Dokumenteres i et referat. Avslutning av sak eller oppdatering av aktivitetsplaner iht. informasjon, gjennomførte undersøkelser og evaluering.	Innen 3 uker etter mottak av melding	

Til

Aktivitetsplan iht. Opplæringsloven § 9 A

Elev: _____ f. xx.xx.xxxx

Hva saken gjelder

Haukeland skole har fått informasjon fra _____ som tilsier at _____ ikke opplever å ha et trygt og godt skolemiljø som fremmer helse, trivsel og læring iht. opplæringslovens § 9a-2.

Beskriv saken...

Definer problemet...

Beskriv hvordan skolens aktivitetsplikt m/fem delplikter (følge med, gripe inn, varsle, undersøke og sette inn egnede tiltak) er utført.

Skolens vurdering etter at skolens undersøkelser er utført (skrives inn når den er klar):

I henhold til Opplæringsloven § 9a-4 har skolen en aktivitetsplikt for å sikre at _____ opplever å ha et trygt og godt skolemiljø som fremmer helse, trivsel og læring. Det er elevens subjektive opplevelse av skolemiljøet som er avgjørende for om rettigheten er ivaretatt. Ut fra informasjon fra de undersøkelser som er gjort i saken, mener skolen at det må iverksettes tiltak for at _____ skal få oppfylt retten til et trygt og godt skolemiljø. Tiltakene er beskrevet i skjemaet nedenfor.

Disse tiltakene blir satt i verk for å sikre at retten til et trygt og godt skolemiljø blir oppfylt:

Hvilket problem skal tiltaket løse?	Planlagte tiltak ved skolen	Når skal tiltaket gjennomføres	Ansvarlig for gjennomføringen av tiltaket	Evalueringsdato for tiltaket

Evaluering og vidare arbeid

Beskrivelse av internt evalueringsmøte m/dato.

Beskrivelse av evalueringsmøte med elev og foreldre m/dato.

Beskrivelse av samtale med elev for å sikre at det er tatt hensyn til elevens mening og behov før evt. ny plan utarbeides.

Lovgrunnlaget

§ 9 A-2. Retten til eit trygt og godt skolemiljø

Alle elevar har rett til eit trygt og godt skolemiljø som fremjar helse, trivsel og læring.

§ 9 A-3. Nulltoleranse og systematisk arbeid

Skolen skal ha nulltoleranse mot krenking som mobbing, vald, diskriminering og trakassering.

Skolen skal arbeide kontinuerleg og systematisk for å fremje helsa, miljøet og tryggleiken til elevane, slik at krava i eller i medhald av kapitlet blir oppfylte. Rektor har ansvaret for at dette blir gjort.

§ 9 A-4. Aktivitetsplikt for å sikre at elevar har eit trygt og godt psykososialt skolemiljø

Alle som arbeider på skolen, skal følgje med på om elevane har eit trygt og godt skolemiljø, og gripe inn mot krenking som mobbing, vald, diskriminering og trakassering dersom det er mogleg.

Alle som arbeider på skolen, skal varsle rektor dersom dei får mistanke om eller kjennskap til at ein elev ikkje har eit trygt og godt skolemiljø. Rektor skal varsle skoleeigaren i alvorlege tilfelle.

Ved mistanke om eller kjennskap til at ein elev ikkje har eit trygt og godt skolemiljø, skal skolen snarast undersøkje saka.

Når ein elev seier at skolemiljøet ikkje er trygt og godt, skal skolen så langt det finst eigna tiltak sørgje for at eleven får eit trygt og godt skolemiljø. Det same gjeld når ei undersøking viser at ein elev ikkje har eit trygt og godt skolemiljø.

Skolen skal sørgje for at involverte elevar blir høyrde. Kva som er best for elevane, skal vere eit grunnleggjande omsyn i skolen sitt arbeid.

Skolen skal lage ein skriftleg plan når det skal gjerast tiltak i ei sak. I planen skal det stå

- a) kva problem tiltaka skal løyse
- b) kva tiltak skolen har planlagt
- c) når tiltaka skal gjennomførast
- d) kven som er ansvarleg for gjennomføringa av tiltaka
- e) når tiltaka skal evaluerast.

Skolen skal dokumentere kva som blir gjort for å oppfylle aktivitetsplikta etter første til femte ledd.

§ 9 A-5. Skjerpa aktivitetsplikt dersom ein som arbeider på skolen, krenkjer ein elev

Dersom ein som arbeider på skolen, får mistanke om eller kjennskap til at ein annan som arbeider på skolen, utset ein elev for krenking som mobbing, vald, diskriminering og trakassering, skal vedkommande straks varsle rektor. Rektor skal varsle skoleeigaren. Dersom det er ein i leiinga ved skolen som står bak krenkinga, skal skoleeigaren varslast direkte av den som fekk mistanke om eller kjennskap til krenkinga. Undersøking og tiltak etter § 9 A-4 tredje og fjerde ledd skal setjast i verk straks.

§ 9 A-6. Fylkesmannen si handheving av aktivitetsplikta i enkelt saker

Dersom ein elev ikkje har eit trygt og godt skolemiljø, kan eleven eller foreldra melde saka til Fylkesmannen etter at saka er teken opp med rektor.

Fylkesmannen skal avgjere om aktivitetsplikta etter §§ 9 A-4 og 9 A-5 er oppfylt. Dersom saka ikkje er teken opp med rektor, eller om det er under ei veke sidan ho vart teken opp, skal Fylkesmannen avvise saka, med mindre særlege grunnar gjer dette urimeleg. Det same gjeld dersom saka ikkje gjeld skolemiljøet på skolen der eleven går når saka blir meldt til Fylkesmannen.

Skolen og skoleeigaren skal utan hinder av lovfesta teieplikt leggje fram alle opplysningar som Fylkesmannen meiner må til for å greie ut saka. Fylkesmannen skal sørge for at involverte elevar blir høyrde. Kva som er best for elevane, skal vere eit grunnleggjande omsyn i Fylkesmannen si saksbehandling.

Kjem Fylkesmannen til at skolen ikkje har oppfylt aktivitetsplikta etter §§ 9 A-4 og 9 A-5, kan Fylkesmannen vedta kva skolen skal gjere for å sørge for at eleven får eit trygt og godt skolemiljø. Det skal setjast ein frist for gjennomføringa av vedtaket, og Fylkesmannen skal følgje opp saka. Fylkesmannen kan vedta reaksjonar etter skolen sitt ordensreglement, jf. § 9 A-10, eller at ein elev skal byte skole, jf. § 8-1 fjerde ledd.

Avgjerda til Fylkesmannen er eit enkeltvedtak og kan påklagast etter reglane i forvaltningsloven. Skoleeigaren har ikkje klagerett.

Haukeland skole, 17.01.2018

Siv Nyegaard
- rektor -